

Thema 6

Pluriforme samenleving

Tijdpad thema Pluriforme samenleving

Leerstof en toetsen WEEK 47: 16-20 nov
Thema 6: Pluriforme samenleving:
6.1. Het leven tussen verschillende culturen blz 86/87
6.2. Hoe kijk je tegen anderen aan? blz. 88/89
Leerstof en toetsen WEEK 48: 23-27 nov
6.3. Migratie naar Nederland blz 92/93
6.4. Integratie blz 94/95
Leerstof en toetsen WEEK 49: 30 nov - 4 dec
6. Nederland is veranderd blz 96/97
Wat geloof jij? blz 98 t/m 101

6 Pluriforme samenleving

6.1	Leven tussen verschillende culturen	86
6.2	Hoe kijk je tegen anderen aan?	88
	• Te laat	90
6.3	Migratie naar Nederland	92
6.4	Integratie	94
6.5	Nederland is veranderd	96
	• Wat geloof jij?	98

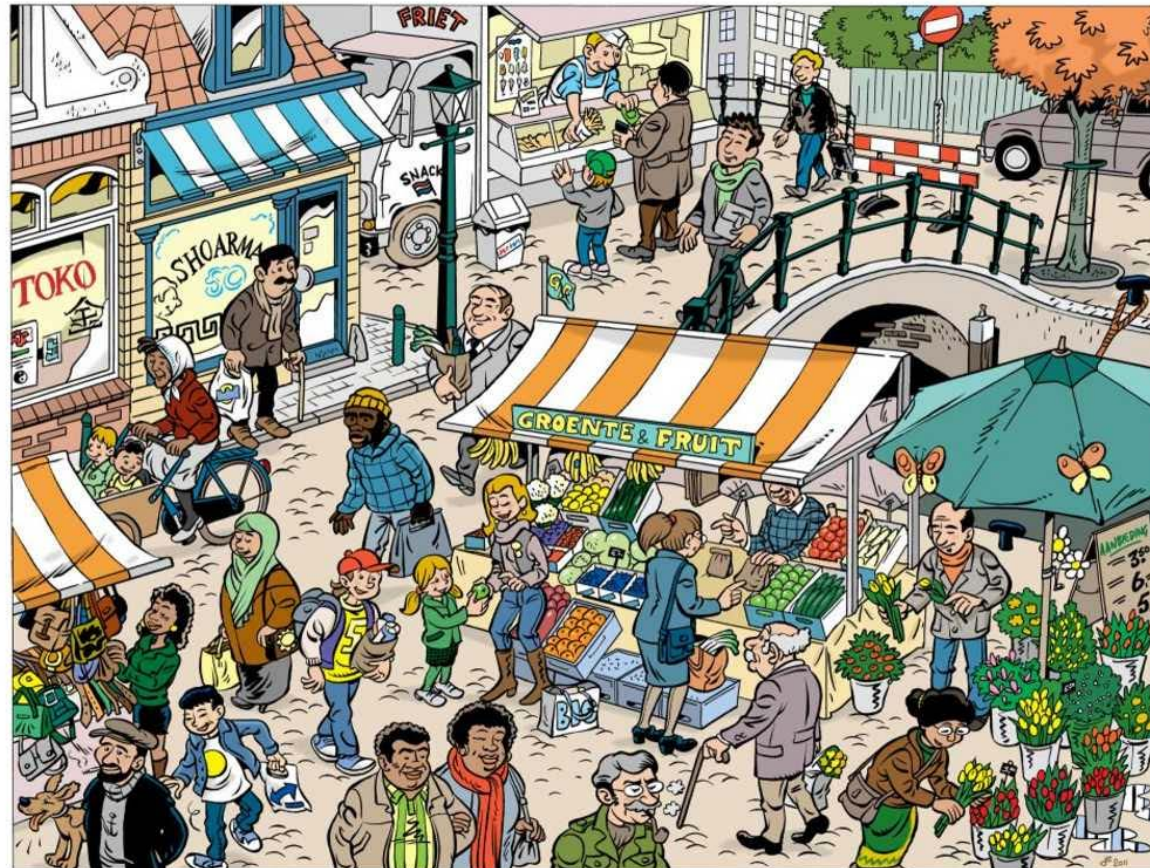
***"Ik ben hier geboren, maar
toch leef ik in twee werelden"***

Doen:

- Lezen en leerboek blz. 86 t/m 101
- Filmpjes op de site bekijken (huiswerk:kijkvragen en - opdrachten staan in deze powerpoint)
- Oefeningen van het online werkboek maken
- Oefentoetsvragen op de app
- De puntwoorden en hun betekenis leren

Hoofdstuk 6.1.

Leven tussen verschillende culturen

Cultuur van een samenleving of een cultuurgroep bestaat uit:

- Normen en waarden
- Gewoonten
- Tradities/gewoonten

Dominante cultuur: *de normen, waarden en gewoonten van de meeste mensen in een land*

Subcultuur: *de cultuur van een kleine groep mensen binnen de samenleving*

Soorten subculturen geloof

- muziek
- hobby/sport
- werk
- politiek
- woonplaats
- migratieachtergrond/ etnische subculturen

Pluriforme samenleving: *de dominante cultuur en de subculturen lopen dwars door elkaar heen, een mix van verschillende culturen + verschillende leefstijlen*

Een cultuur kan verschillen per groep of per plaats én **in de loop van de tijd**

Vroeger was alles anders..... beter?

Veranderingen op het gebied van

Seksualiteit: seks voor het huwelijk, topless zonnen, bloot douchen sport

Religie: ontkerkelijking, verzuiling

Tradities: sinterklaas, valentijnsdag, halloween etc.

Eten

6.1 Leven tussen verschillende culturen

IK DRAAG VIER WERELDDELEN IN MIJ - "Mijn vader is in Suriname geboren. Zijn moeder had Afrikaanse roots en had zelf een Indiase moeder. Mijn opa was Nederlander. En mijn andere oma was een Chinese. Ik draag dus vier werelddelen met mij mee. Ik voel me Nederlands als het Nederlands eeftal wint of als we met elkaar praten over hoe we vroeger naar Zapp keken. Maar ik voel me Surinaams als mijn nichtje langskomt en ze mijn haar vlecht." Lucilla, 16 jaar

In het hoofdstuk Jongeren las je dat wie je bent en hoe je je gedraagt veel te maken heeft met de cultuur waarin je opgroeit. Die cultuur bestaat uit de normen, waarden en gewoonten van de groep (of groepen) waar jij bij hoort. In dit hoofdstuk kijken we naar de verschillende **cultuurgroepen** in ons land en hoe die met elkaar omgaan.

Dominante culturen

De grootste cultuurgroep noemen we de **dominante cultuur**. Daarmee bedoelen we de *normen, waarden en gewoonten van de meeste mensen in een land*. In Nederland eten mensen oliebollen met oud en nieuw, ze vinden het normaal dat vrouwen werken en ze fietsen met de kinderen naar school. Vrijheid van meningsuiting is belangrijk en de Nederlanders staan bekend om hun directheid.

Subculturen

Naast de dominante cultuur zijn er in een land heel veel kleinere cultuurgroepen. Zo vieren Limburgers en Brabanders carnaval, maar Groningers en Friezen niet. Rappers kleden zich anders dan gothics en bouwvakkers praten anders dan managers. We noemen deze groepen subculturen.

Een **subcultuur** is de cultuur van een kleine groep mensen binnen de samenleving.

Iedereen hoort bij verschillende subculturen. Je kunt tegelijkertijd gek zijn op computer-games, moslim zijn, leren voor tandartsassistente en op hockey zitten. Binnen elke groep

"Wij houden van meezingen"

Jeroen (17) is tijdens carnaval trots op zijn streek: "Wij Limburgers houden erg van meezingen tijdens carnaval. Ik ben ook al maanden van tevoren bezig met mijn kleiding. Ik wil graag de origineelste zijn."

Bron 1

gedraag je je volgens de waarden en normen die daar gelden. Zit je bijvoorbeeld op een sportclub, dan moet je elke week trainen.

Soorten subculturen

Subculturen kunnen met van alles te maken hebben. Bijvoorbeeld met:

- **geloof**, zoals bij joden, moslims, hindoes en christenen;
- **muziek**, zoals bij hiphoppers, metalheads en mensen die van klassieke muziek houden of in de harmonie spelen;
- **werk**, zoals bij metselaars, kunstenaars of makelaars;
- **politiek**, zoals bij socialisten, liberalen en christen-democraten;
- **woonplaats**, zoals bij Rotterdammers of Twentenaren;
- **migratie-achtergrond** van jou of van één van je ouders, zoals bij Marokkaanse, Turkse, Surinaamse en Roemeense Nederlanders. Dit noemen we ook wel **etnische subculturen**.

Allemaal door elkaar

De dominante cultuur en de subculturen lopen in ons land dwars door elkaar heen.

Kinderen met een Turkse of Marokkaanse achtergrond spelen bij Ajax of ADO Den Haag, bij de snackbar vind je döner kebab naast de frikadel en bijna iedereen viert Koningsdag. Door deze mix van culturen noemen we Nederland ook wel een **pluriforme samenleving**, een *samenleving van mensen met verschillende culturen en leefstijlen*. Het woord 'pluriform' betekent veelvormig of veelkleurig.

Cultuur verschilt en verandert

In deze paragraaf zagen we al dat cultuur kan verschillen **per groep** en **per plaats**. Daarnaast verandert cultuur ook in de loop van de **tijd**. Vroeger was seks voor het huwelijk niet normaal, nu voor veel mensen wel. Tradities zoals het Sinterklaasfeest of het eindexamengala worden tegenwoordig anders gevierd dan vroeger. En onder invloed van subculturen zijn de eetgewoonten van Nederlanders enorm veranderd. Er staat niet meer elke avond een Hollandse pot op tafel.

"Ik zou ook wel eens een advocaat willen spelen"

De 20-jarige **Bilal Wahib** is bekend van rollen in de series 'Mocro Maffia' en 'Commando's' en hij speelde de hoofdrol in de film 'De Libi'.

"Negen van de tien audities die ik doe zijn voor een terrorist of een dief. Van Marokkaanse collega's weet ik dat ze daar een probleem mee hebben. Ik heb dat niet, ik wil gewoon spelen. Dan kan ik mijn ontwikkeling laten zien. En Barry Atsma wordt net zo goed getypecast, hem vragen ze ook elke keer voor dezelfde rollen. Maar ik zou wel een keer een advocaat willen spelen bij wie zijn afkomst verder geen rol speelt. En een goeie horrorfilm maken. Een goeie jood spelen. Een boeddhist. Mijn moeder weet precies wat ik doe, maar we praten er niet over. Ze was bijvoorbeeld niet bij de première van 'De Libi'. Daar voel ik me ongemakkelijk bij. Er zit veel grove taal in de film en de seksscènes hoef ik niet samen met mijn moeder te bekijken. Dat is ook een cultuurdingetje. Als wij vroeger tv keken en er kwam een zoen- of seksscène voorbij, dan werd die weggezap. Dat noemen we haschoema - 'schaam je'."

Bron: de Volkskrant

Bron 2

Puntwoorden hoofdstuk 6.1

De cultuur

De cultuurgroep

De dominante cultuur

De subcultuur

Het land van herkomst

Het geloof

De pluriforme samenleving

De migratie-achtergrond

Etnische (subcultuur)

De traditie

Huiswerkopdracht bij 6.1

Bekijk de clip en maak de vragen (inleveren via de mail)

[clip: dominante cultuur en subcultuur](#)

Welke subculturen hoor jij bij? (minimaal drie)

Wat vind jij typisch horen bij de dominante cultuur van Nederland?
(geef twee voorbeelden en leg uit)

Hoofdstuk 6.2.

Hoe kijk je tegen anderen aan

Hoe kijk je tegen anderen aan?

In hokjes denken → etiket op iemand plakken:

- Eerste indruk /beeldvorming
- Gebaseerd op je eigen normen en waarden
- In hokjes stoppen (vaak gebaseerd op 1 kenmerk)

Vooroordelen: een oordeel over iemand of iets hebben zonder dat je de feiten of de persoon kent

Stereotypen: een overdreven en ongenueanceerd beeld van een groep mensen

Discriminatie: onterecht verschil maken in behandeling van mensen

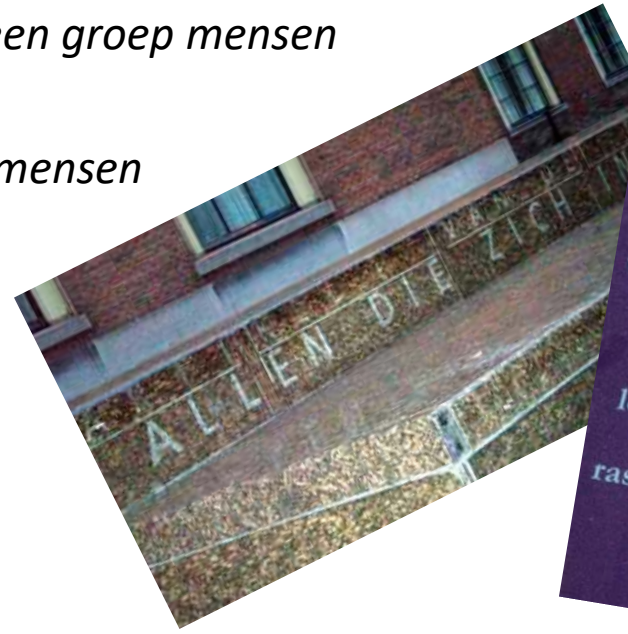
Op grond van:

- Culturele achtergrond
- Etnische achtergrond= racisme
- Uiterlijk
- Sekse
- Seksuele geaardheid
- Leeftijd
- Gezondheid
- Geloof

OM: Strafbaarheid uitspraken minister Slob over anti-homoverklaring wordt onderzocht

Updated Gisteren, 18:48 Gisteren, 15:15 in BINNENLAND

Art. 1

Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.

2

"Iemand met Down is altijd zichzelf"

Hoe kijk je tegen anderen aan?

HET KAN ZE NIET SCHELEN WIE JE BENT - Johnny de Mol maakte verschillende programma's over mensen met een verstandelijke handicap. "Veel mensen voelen zich ongemakkelijk bij iemand met het syndroom van Down. Maar er is niks engs aan," aldus Johnny. "Dat wil ik laten zien. Ze zijn heel direct en eerlijk. Het kan ze niet schelen wie je bent of wat je doet, daar hebben ze maling aan. Ze zijn altijd zichzelf." Bron: Nu.nl, Linda

Etiketten plakken

Als je iemand voor het eerst ziet, heb je vaak meteen een beeld of een oordeel. Dat heeft te maken met je eigen waarden en normen. Je ziet een jongen met zwarte kleding en lang haar en je denkt: een hardrocker. Ook de intro heeft te maken met beeldvorming.

Vooroordelen

Elkaar in hokjes stoppen is een handige manier om iemand te beschrijven: 'die Suri uit 1C' onthoud je gemakkelijker dan 'die jongen die gisteren dat blauwe jack aan had'. Een nadeel is dat zo'n etiket maar over één kenmerk gaat. Niemand is alleen maar 'Surinamer' of 'brugklasser', maar bijvoorbeeld ook 'Nederlander', 'aardig' en 'goed in sport'.

Dat 'in hokjes stoppen' kan ook tot vooroordelen leiden. Een **vooordeel** is een *oordeel over iemand of iets zonder dat je de feiten of de persoon kent*. Stel, iemand ziet een meisje voetballen en zegt tegen een klasgenoot: 'Van haar kun je makkelijk winnen want meisjes kunnen niet voetballen.' Zo'n opmerking is een voordeel want misschien zit ze wel in het nationaal jeugdelftal.

Stereotypen

Soms plakken we een etiket op alle mensen die tot een bepaalde groep behoren, zoals 'blonde meisjes zijn dom'. We spreken dan van een **stereotype**, een *vooordeel dat niet op één persoon slaat, maar op een hele groep*. Als je je te veel laat leiden door vooroordelen en stereotypen, is de kans groot dat je mensen verkeerd beoordeelt en behandelt. Dat kan vervelende gevolgen hebben. Denk aan pesten en discriminatie.

Ongelijke behandeling

We spreken van **discriminatie** als mensen in dezelfde situatie anders worden behandeld. Mensen worden om verschillende redenen gediscrimineerd. Bijvoorbeeld vanwege:

- **culturele achtergrond**: je wordt als sollicitant afgewezen vanwege je Arabische of Afrikaanse achternaam. Discriminatie op grond van huidskleur noemen we ook wel **racisme**.
- **uiterlijk**: een klasgenoot wordt gepest omdat hij een beugel en een bril heeft.
- **seks** (man-vrouw) of seksuele geaardheid: een jongen wordt uitgesloten omdat hij homoseksueel is. We spreken van **seksisme**

als mensen worden gediscrimineerd op grond van hun sekse. Vaak is dit gericht op vrouwen, bijvoorbeeld het maken van 'foute' grappen over meisjes of vrouwen.

- **leeftijd**: iemand van vijftig wordt niet aangenomen omdat een bedrijf alleen jong personeel in dienst wil.

Tolerantie en respect

Discriminatie is verboden in Nederland en moet dus voorkomen worden. Dat is in onze pluriforme samenleving alleen mogelijk als mensen een tolerante houding hebben ten opzichte van anderen. **Tolerant** zijn betekent dat je er geen probleem mee hebt dat mensen anders zijn of andere normen en waarden hebben dan jij. Misschien vind je hun gedrag of hun normen en waarden maar niets, maar je kunt wel proberen ze te begrijpen. Daarom werkt Johnny de Mol aan tolerantie voor mensen met Down.

Tolerantie heeft veel met respect te maken. **Respect** betekent dat je de ander in zijn of haar waarde laat. Je gaat iemand die in God gelooft, niet uitschelden omdat jij niet gelooft. Respect heeft dus ook te maken met fatsoensnormen.

"Niemand zou gediscrimineerd moeten worden"

Edwin (15): "Op mijn school zijn er maar een paar leerlingen uit de kast. Ik word wel als homo geaccepteerd, maar je houdt toch een soort angst. Gelukkig geeft een homoseksuele leraar elk jaar voorlichting over homoseksualiteit."

Khadija (15): "Mijn zus is lesbisch én moslim. Zij is er niet open over, op school niet en al helemaal niet thuis. Op school wordt ze gepest omdat ze er jongensachtig uitziet. Niemand zou gediscrimineerd moeten worden. Of je nou lesbisch of moslim bent."

Roy (16): "Het respect voor homo's is hier zo slecht dat sommige mensen van school zijn gegaan door al het gescheld. Ik ben zelf homo en zie daarom heel erg tegen het nieuwe schooljaar op." Bron: COC

Bron 3

Er zijn natuurlijk wel grenzen aan tolerantie en respect. Als je last hebt van sociaal gedrag van anderen, mag je daar best iets van zeggen. En iedereen moet zich houden aan de Nederlandse wetten.

"Nummer 39 met rijst"

Omdat de Chinese student Xiao Wang van zingen houdt, doet hij mee aan het RTL-programma 'Holland's Got Talent'.

"Hallo, ik ben Xiao Wang, en ik ga een stukje uit een opera zingen," zegt hij.

"Welk nummer ga je zingen?" lacht jurylid Gordon, "nummer 39 met rijst?" Als Xiao na afloop een groot applaus krijgt, roept Gordon dat zijn optreden 'een glote velassing' is. "Dit is de beste Chinees die ik in weken heb gehad. Je bent geen afhaalchinese."

"Wat Gordon deed, was grof en kinderachtig," zegt Xiao achteraf. "Kennelijk weet hij niets anders over China en Chinezen dan dit. Het was ook pijnlijk." Om het goed te maken biedt RTL Xiao aan om een duet met Gordon te zingen. "Ik heb geantwoord: alleen als Gordon excuses aanbiedt aan alle Chinese Nederlanders. Dat wilde hij niet. Dus heb ik het aanbod afgewezen."

Lodewijk Asscher (PvdA) benadrukt: "Je moet signalen van minderheden die zich gekwetst voelen, serieus nemen. Gordon kan wel grappig zijn, maar het is niet altijd leuk." Bron: de Volkskrant

Bron 4

Puntwoorden hoofdstuk 6.2

Hokjes denken

Etiketten plakken

Het vooroordeel

Het Stereotype

De ongelijke behandeling

De discriminatie

De culturele achtergrond

Het racisme

Het uiterlijk

De sekse

De seksuele geaardheid

Het seksisme

Tolerantie

Respect

Huiswerkopdracht bij 6.2

Bekijk de clips en beantwoord de vragen (inleveren via de mail)

[clip: wat is discriminatie?](#)

Kijkvraag:

1. Definitie van discriminatie:
2. Noem alle gronden waarop er gediscrimineerd kan worden?
3. Bedenk bij 2 gronden een voorbeeld.

[Clip: Tolerantie, leven en laten leven](#)

Kijkvragen:

1. Wat wordt bedoeld met 'Leven en laten leven'
2. Wat zijn 3 andere manieren om met elkaar te leven volgens de filosoof Theo Sundermeier